

Nadere uitwerking Toekomstvisie Goffertbad

Versie 07112022

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	4
2. De Nijmeegse zwembaden	4
2.1. De gesubsidieerde Nijmeegse zwembaden, een korte schets	4
2.2. Toekomstvisie Nijmeegse zwembaden 2020	5
3. Financiële aspecten van de bestaande accommodaties	6
3.1. Gemeentelijke financiering sport.....	6
3.2. Het Goffertbad: exploitatiesubsidie en investering groot onderhoud	6
4. Toekomstbestendigheid: wijze van exploitatie	8
4.1. Inleiding en achtergrond	8
4.2. Mogelijke beheervormen	8
4.3. Besluit coalitie akkoord 2023-2026.....	10
5. Toekomstbestendigheid: duurzaamheid	11
5.1. Ambities gemeente Nijmegen duurzaamheid.....	11
5.2. Rapport Duurzaamheidsmaatregelen Goffertbad	12
5.3 Conclusie	12
6. Toekomstbestendigheid: Inclusiviteit.....	12
6.1 Onderzoek zelfregiecentrum Nijmegen	12
6.2 Conclusie.....	13
7. Participatie onderzoek	13

Samenvatting

Voor u ligt de nadere uitwerking Toekomstvisie zwembad de Goffert.

Het Goffertbad is een belangrijke recreatie- en ontmoetingsplek in het hart van ons mooie volkspark. Het bad is in 1952 aangelegd en is daarmee het oudste zwembad in Nijmegen. Het bad is een buitenbad en beschikt over een 50-meter bassin, duiktoren, glijbaan, recreatie bad, peuter- en kleuterbad en een grote ligweide. Het Goffertbad is eigendom van de gemeente Nijmegen. Rond de eeuwwisseling is er een motie geweest van de Raad waarin is vastgelegd dat het openluchtbad “eeuwig openblijft”.

In de nota Toekomstvisie Nijmeegse zwembaden 2020 hebben wij dan ook gesteld dat we als uitgangspunt hanteren dat het Goffertbad ongewijzigd open blijft zodat we onze inwoners met één gemeenschappelijk buitenbad faciliteren. Dit uitgangspunt is ongewijzigd overgenomen in deze nadere uitwerking van de toekomstvisie zwembad de Goffert. In de uitwerking gaan we dieper in op de wijze van exploitatie van het bad, het stellen van kaders en voorwaarden aan de exploitatie, het onderhoud van het bad, verduurzaming, integrale toegankelijkheid en delen we de uitkomsten van een peiling naar de tevredenheid van bezoekers, verenigingen en andere stakeholders van het zwembad.

In het door de raad vastgestelde Coalitieakkoord 2023-2026 is bepaald dat de exploitatie van zwembad de Goffert deze coalitieperiode bij Sportfondsen Nijmegen blijft. Met dit besluit is gekozen voor stabiliteit in onzekere tijden en de mogelijkheid voor inwoners om met één abonnement eenvoudig meerdere zwembaden te kunnen bezoeken. Met dit besluit is het eerdere collegebesluit (2021) om de exploitatie van de Goffert via een meervoudige onderhandse procedure op de markt te zetten gewijzigd in nieuw beleid.

1. Inleiding

Het Goffertbad is een belangrijke recreatie- en ontmoetingsplek in het hart van ons mooie volkspark. Het bad is in 1952 aangelegd en is daarmee het oudste zwembad in Nijmegen. Het bad is een buitenbad en beschikt over een 50-meter bassin, duiktoren, glijbaan, recreatie bad, peuter- en kleuterbad en een grote ligweide. Het Goffertbad is eigendom van de gemeente Nijmegen. Rond de eeuwwisseling is er een motie geweest van de Raad waarin is vastgelegd dat het openluchtbad “eeuwig openblijft”. Dat zwembad de Goffert ook in de toekomst openblijft is nogmaals bekrachtigd in de nota Toekomstvisie Nijmeegse zwembaden die door de raad op 9 september 2020 is vastgesteld.

In deze nadere uitwerking van de Toekomstvisie van het Goffertbad geven we antwoord op de vraag in hoeverre het Goffertbad toekomstbestendig is, kijkend naar de staat van het bad, benodigd onderhoud, duurzaamheid, toegankelijkheid, exploitatiewijze en passend bij de eisen en wensen van gebruikers. Ook hebben we de inclusiviteit van het bad onderzocht, in samenwerking met het Zelfregiecentrum Nijmegen. Tot slot hebben we middels een participatie-onderzoek de tevredenheid, mening en wensen van gebruikers, verenigingen, vrijwilligers, medewerkers, exploitant, doelgroepen en belanghebbenden onderzocht, zodat er een beeld is van hetgeen zij belangrijk vinden, nu en in de toekomst.

2. De Nijmeegse zwembaden

2.1. De gesubsidieerde Nijmeegse zwembaden, een korte schets

Al sinds 1878 kent Nijmegen een zwem- en badinrichting in de Waal, geëxploiteerd met gemeentelijke ondersteuning. Direct na de Tweede Wereldoorlog is deze voorziening gesloten.¹

In 1937 is het voormalige overdekte zwembad aan de Beethovenstraat geopend, vervolgens in 1952 het buitenbad in de Goffert, in 1970 Zwembad-West (binnen- en buitenbad) en in 1978 het overdekte bad in de Meijhorst (Dukenburg).² De huidige exploitanten van deze zwembaden zijn N.V. Sportfondsen Nijmegen en de Stichting Zwembad Dukenburg (opgericht in 2016).

1) Erica Terpstra-bad; exploitant N.V. Sportfondsen Nijmegen

Het Erica Terpstra-bad is in 2013 geopend als vervanging van Zwembad Oost en bestaat uit een 8-baans 25 meter bad en een instructie/doelgroepenbad van 25 x 10 meter. Het bad wordt veel gebruikt voor instructie, banenzwemmen en verenigingszwemmen. Groot deel van de bezoekers komt van de campus (Radboud Universiteit, Radboud UMC en HAN). Dit zwembad is modern, voldoet prima en gaat nog tientallen jaren mee. In deze toekomstvisie wordt daarom het Erica Terpstra-bad en zijn bijdrage aan de zwembehoefte als een gegeven beschouwd.

2) Zwembad West; exploitant N.V. Sportfondsen Nijmegen

Zwembad West is in de jaren '70 gebouwd en nadert het einde van zijn levensduur. Het zwembad is in de afgelopen 50 jaar aangepast en aangepakt. Het huidige Zwembad West is in de jaren '90 tot stand gekomen na onder meer de uitbreiding met het recreatiedeel. Het zwembad beschikt over een 6-baans 50 meter bad, twee instructiebaden van respectievelijk 200 m² en 100 m², een recreatie bad van 625 m², een peuter bad en een kleuterbad. Daarnaast heeft het zwembad de beschikking over twee buitenbaden en een ligweide. Het 50-meter bad maakt zwembad West in de provincie Gelderland uniek: het is het enige 50-meter bad in deze provincie dat geschikt is voor wedstrijdzwemmen.

3) Het Goffertbad; exploitant N.V. Sportfondsen Nijmegen

Het Goffertbad is in 1952 aangelegd en is daarmee het oudste zwembad in Nijmegen dat nog open is. Het Goffertbad is een deel van het jaar geopend, van eind april tot medio september. Het Goffertbad beschikt over een 50-meter bassin, duiktoren, glijbaan, recreatiebad, kleuter- en peuterbad, alsmede over een ruime ligweide. Het is

¹ Zie lemma op de website van het Huis van de Nijmeegse geschiedenis.

https://www.huisvandenijmeegsegeschiedenis.nl/info/Stichting_Zwembaden_Nijmegen

² Zie lemma op de website van het Huis van de Nijmeegse geschiedenis.

<https://www.huisvandenijmeegsegeschiedenis.nl/info/Sportfondsenbaden>

een buitenbad, weersafhankelijk en vooral gericht op recreatief gebruik in de zomer voor alle doelgroepen. Het is eigendom van de gemeente Nijmegen en wordt geëxploiteerd door N.V. Sportfondsen Nijmegen.

4) Zwembad Dukenburg: exploitant Stichting Zwembad Dukenburg

Ook zwembad Dukenburg is in de jaren '70 gebouwd en nadert net als zwembad West het einde van zijn levensduur. Medio 2016 is het gerevitaliseerd, onder druk van de publieke opinie, zodat het zwembad nog maximaal 10 jaar open kon blijven. N.V. Sportfondsen Nijmegen, de oorspronkelijke exploitant, gaf in 2013 ³aan voor een dergelijke laatste periode af te zien van exploitatie binnen de door de gemeente gestelde financiële en organisatorische randvoorwaarden. Het zwembad is in 2016 overgegaan naar de Stichting Zwembad Dukenburg.

In 2016 zijn investeringen gedaan zodat de houdbaarheidsdatum met 10 jaar opgerekt zou kunnen worden. Feitelijk was het zwembad zonder die korte termijn aanpassingen op dat moment al verouderd en gedateerd; de ultieme houdbaarheidsdatum is in 2026 echt bereikt. Dit zwembad beschikt over een 5-baans 25 meter bad en een instructiebad van 100 m².

2.2. Toekomstvisie Nijmeegse zwembaden 2020

De gemeente Nijmegen subsidieert anno 2022 vier zwembaden: De Goffert, het Erica Terpstra bad, zwembad-West en zwembad Dukenburg. In de door de raad vastgestelde Toekomstvisie Nijmeegse zwembaden zijn de belangrijkste uitgangspunten ten aanzien van deze zwembaden bepaald. Deze uitgangspunten zijn ook leidend in de nadere verkenning van de toekomst van het buitenbad de Goffert.

De vastgestelde uitgangspunten 2020 zijn;

1. De doelstellingen voor de Nijmeegse zwembaden zijn als volgt geformuleerd:
 - Nijmeegse zwembaden moeten schoon, veilig en goed bereikbaar zijn, zowel met OV, fiets als auto
 - Wij hebben de ambitie om nieuwe zwemvoorzieningen duurzaam te bouwen en te exploiteren
 - Wij erkennen de verschillende functies van zwemwater. We willen daarmee de Nijmeegse inwoners faciliteren.
2. Principes met betrekking tot exploitatie en organisatie zijn als volgt;
 - In de financiële afwegingen zijn niet de initiële investeringslasten maar de totale lasten leidend (afschrijving investering + exploitatielasten)
 - We kiezen in beginsel voor zelfstandige zwembaden. Indien door multifunctionaliteit de business-case verbetert, staan wij daar open voor
 - Wij opteren bij de bouw van een nieuw zwembad in beginsel voor gemeentelijk eigenaarschap
 - Wij streven naar innovatieve exploitatiewijzen zodat de gemeentelijke subsidie voor een gevarieerder en groter aanbod mogelijk is
3. Locatiekeuze, spreiding en regionale samenhang
 - We zien het Erica Terpstra bad, zijnde een modern, nieuw zwembad, als een gegeven
 - We hanteren als uitgangspunt dat het Goffertbad ongewijzigd open blijft, zodat we onze inwoners met één gemeentelijk recreatiebuitenbad faciliteren⁴
 - Zwembaden hebben, afhankelijk van hun locatie, omvang en inrichting, een stadsdeel of zelfs stad overstijgende functie
 - We streven naar een goede spreiding van zwemwater over de stad om laagdrempelig gebruik mogelijk te maken
 - Bij onderzoek naar locaties voor nieuwbouw stemmen we ambities en vraagstukken af met andere ruimtelijke vraagstukken. Opbrengsten uit herontwikkeling van de huidige zwembadlocaties

³ Brief betr. Exploitatie Dukenburg d.d. 15-11-2013 van H.P.M. Jacobs, Directeur N.V. Sportfondsen aan B&W Nijmegen

⁴ Wat het buiten zwemmen betreft, hebben we ook oog voor (nieuw) buitenzwemwater in de gemeente (Lentse Plas, Spiegelwaal).

kunnen worden ingebracht ter dekking van investeringsbehoefte nieuwbouw of grootschalige renovatie

- Wij faciliteren primair de Nijmeegse zwemsport, maar oriënteren ons op een regionale/landelijke functie. We onderzoeken of dit kansen biedt de exploitatie te verbeteren
- Wij oriënteren ons op de ontwikkelingen in de regio. Beslissingen van buurgemeenten over (de locatie van) zwembadvoorzieningen, al dan niet getroffen in samenspraak met ons, kunnen van invloed zijn op de keuze en de functies van zwembadvoorzieningen in de stad.

3. Financiële aspecten van de bestaande accommodaties

3.1. Gemeentelijke financiering sport

De gemeente hanteert drie financiële instrumenten ter ondersteuning van sport, namelijk subsidie, investeringsbijdrage groot onderhoud en een lage (niet-kostendekkende) huur. Voor de zwembaden zijn alleen de twee eerste stromen van belang, nl. de exploitatiesubsidie en de investeringsbijdrage groot onderhoud. Daarmee worden de huidige openbare zwembaden schoon en veilig gehouden en kunnen tegen een lagere (niet-kostendekkende prijs) maatschappelijke diensten voor doelgroepen (toegangsprijs zwemmers en huur zwemverenigingen) worden gerealiseerd.

Op een totaal gemeentelijk subsidiebudget Sport wordt in 2022 een kleine € 1,5 miljoen ingezet voor de zwembaden, verstrekt als subsidie voor de exploitatie van de Nijmeegse zwembaden. Hiervoor worden vier Nijmeegse zwembaden (3 binnen en 1 buiten) geëxploiteerd en open gehouden. Daarnaast verstrekken we St. Leergeld € 135.000 voor het Zwemfonds.

3.2. Het Goffertbad: exploitatiesubsidie en investering groot onderhoud

Exploitatiesubsidie

In 2019 is een kleine € 1,9 miljoen aan exploitatiesubsidie verstrekt. Vanaf 2021 heeft er conform de aangekondigde bezuiniging in de stadsbegroting 2020-2023 een structurele verlaging van de subsidie met jaarlijks € 500.000 plaatsgevonden. Deze subsidie is nu als volgt verdeeld:

	2022	
Goffert	€ 136.587,00	
Erica Terpstra	€ 353.394,00	
Zwembad West	€ 606.520,00	
Totaal SFN	€ 1.096.501,00	
Dukenburg	€ 347.705,00	
	€ 46.608,00	MJOP
	€ 394.313,00	

De subsidie voor het Goffertbad is toegekend middels een subsidiebeschikking die in 2018 door het college is afgegeven voor de periode 2019-2022. In de lopende beschikking zijn kwalitatieve en kwantitatieve prestatie-eisen opgesteld ten aanzien van de exploitatie, zoals gebruik door verenigingen, keurmerk Veilig en Schoon, tarieven en aanpassing van tarieven, klanttevredenheidsonderzoek, een goedgekeurde jaarrekening. De subsidie is een zogenoemde risico-vrije subsidie, wat betekent dat de exploitant winsten en verliezen in de contractperiode mag verrekenen en bij beëindiging van het contract een positief resultaat aan de gemeente wordt overgemaakt en eventuele geldleningen van de gemeente ter dekking van exploitatieverliezen worden kwijtgescholden, onder voorwaarde dat de gemeenteraad de hiervoor benodigde middelen ter beschikking stelt.

Investeringsbijdrage groot onderhoud de Goffert

Voor groot onderhoud is er een lastgeving voor de zwembaden West en Goffertbad. Voor de coalitieperiode 2019-2022 is op grond van een raming van Sportfondsen Nijmegen voor deze periode van vier jaar € 1,8 miljoen euro

gereserveerd⁵. Het betreft de door Sportfondsen verwachte, noodzakelijke kosten voor groot onderhoud van de zwembaden Nijmegen West en het Goffertbad. Hiervan is 679.000 euro geraamd voor groot onderhoud aan het Goffertbad. Inzet van de lastgeving gebeurt op basis van door Sportfondsen Nijmegen daadwerkelijk gemaakte kosten voor groot onderhoud.

Staat van onderhoud Goffertbad

In april 2020 heeft de gemeente besloten een onderzoek naar de staat van het onderhoud te laten uitvoeren voor zwembad West en zwembad de Goffert. Dit onderzoek is uitgevoerd door Synarchis⁶. De redenen voor het onderzoek waren de bezuinigingstaakstelling 2021 als ook de constatering dat het uitgevoerde groot onderhoud aan beide zwembaden fors afweekt van het geraamde groot onderhoud. Dit leidde tot zorgen over de staat van het onderhoud.

Synarchis heeft op de volgende wijze onderzoek gedaan naar de staat van het onderhoud:

- De gemeente Nijmegen en N.V. Sportfondsen Nijmegen hebben Synarchis informatie verstrekt, bestaande uit plattegronden, installatieschema's, bestaande onderhoudsplanningen en onderhoud plannen;
- De informatie is middels deskresearch beschouwd. Vervolgens is er een schouw ter plaatse gedaan, waarbij de locatie en het verrichte onderhoud intensief zijn besproken met de technische dienst van Sportfondsen Nijmegen en Sportfondsen Nederland;
- Uiteindelijk zijn de bevindingen en informatie verwerkt in een nieuwe geactualiseerde Onderhoudsplanning tot en met 2029, waarbij het liggende Meerjaren Onderhoud Plan (2015-2024) van Sportfondsen Nijmegen als onderlegger heeft gediend. Zie ook bijlage 1.
-

Op basis van het onderzoek concludeerde Synarchis dat de staat van het onderhoud van zwembad de Goffert matig tot slecht was. Daarbij is de ouderdom van het bad meegewogen. De conclusies van Synarchis zijn als volgt;

- Er is sprake van achterstallig onderhoud doordat niet al het geplande onderhoud tijdig is uitgevoerd;
- Het achterstallig onderhoud betreft onder andere het tegelwerk en de vloeren van de diepe bassins, het straatwerk, hekwerk en omheiningen;
- Dringend advies om het buitenspouwblad van de filterruimte te repareren;
- Advies is om achterstallig onderhoud versneld uit te voeren.

De geactualiseerde Meerjarenonderhoudsplanning is door Sportfondsen Nijmegen overgenomen en is nu leidend in de uitvoering van werkzaamheden groot onderhoud. Recent is het tegelwerk in het 50-meterbad door Sportfondsen Nijmegen vervangen.

Meerjarenonderhoudsplan 2023-2029 Goffertbad

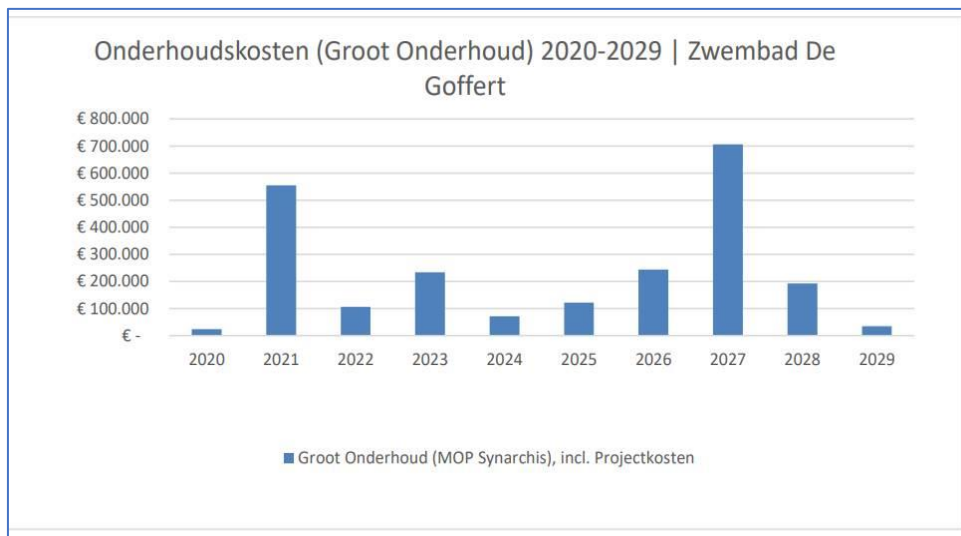
Op basis van de bevindingen van de schouw en met het MOP 2015-2024 van Sportfondsen Nijmegen heeft Synarchis, in afstemming met de gemeente en Sportfondsen, een nieuw Meerjaren Onderhoud plan 2020-2029 voor zwembad de Goffert gemaakt. Deze zal als basis gebruikt worden voor de uitvoering van het groot onderhoud komende jaren. Onderstaande tabel geeft de jaarlijks geraamde kosten weer⁷. Over de uitvoering van het groot onderhoud vanaf 2023 dienen nieuwe afspraken gemaakt te worden met Sportfondsen Nijmegen, nu in het coalitieakkoord is vastgesteld dat zij het Goffertbad zullen gaan exploiteren deze periode. Uitgangspunt blijft dat de gemeente als eigenaar van de Goffert de kosten van het groot onderhoud op zich zal nemen en toezicht houdt op de uitvoering van het geplande groot onderhoud.

⁵ De lastgeving is verstrekt onder voorbehoud van mogelijke bezuinigingsmaatregelen als gevolg van het ongunstige gemeentelijke financiële klimaat.

⁶ Rapport Zwembad de Goffert – staat van en visie op onderhoud 31 mei 2020

⁷ Rapport de Goffert- Synarchis pagina 18

Zoals blijkt uit het rapport zal in 2027 een grootschalige renovatie benodigd zijn als gevolg van de leeftijd van het bad (75 jaar). De gemiddelde onderhoudskosten groot onderhoud bedragen circa € 230.000,00 per jaar.

4. Toekomstbestendigheid: wijze van exploitatie

In deze paragraaf gaan we nader in op mogelijke beheervormen en de wijze van exploitatie. Ook gaan we nader in op de kaders en randvoorwaarden die het college kan stellen bij een geven van een vergoeding, subsidie of concessie. Zaken zoals het vooraf bepalen van tarieven, tariefsverhogingen, de mogelijkheid tot het gebruik van strippenkaarten en abonnementen tussen de verschillende zwembaden komen aan bod.

4.1. Inleiding en achtergrond

Eind 2022 lopen de meerjarensubsidiebeschikking en lastgeving voor exploitatie en onderhoud van zwembad de Goffert, als ook de huurovereenkomst van het zwembad af.

In 2021 is door het college besloten over te gaan tot een meervoudige onderhandse procedure om vanaf 2023 een nieuwe concessie aan een externe marktpartij te verlenen ten behoeve van het exploiteren, beheren en onderhouden van zwembad de Goffert. Dit besluit betreft enkel het zwembad de Goffert, omdat de gemeente geen eigenaar is van zwembad West en het Erica Terpstra bad en geen concessie kan verlenen over hetgeen zij zelf niet in bezit heeft.

In het door de raad vastgestelde Coalitieakkoord 2023-2026 is vastgesteld dat de exploitatie van zwembad de Goffert deze coalitieperiode bij Sportfondsen Nijmegen blijft. We kiezen met dit besluit voor stabiliteit in onzekere tijden en de mogelijkheid voor inwoners om met één abonnement eenvoudig meerdere zwembaden te kunnen bezoeken. Met dit besluit is het eerdere collegebesluit om de exploitatie van de Goffert via een meervoudige onderhandse procedure op de markt te zetten gewijzigd in nieuw beleid.

4.2. Mogelijke beheervormen

In deze paragraaf geven we ter informatie een nadere toelichting op mogelijke beheersvormen. Het is belangrijk om aan te geven dat er geen algemene, beste beheervorm bestaat. De juiste beheervorm is per situatie anders.

Bepalende factoren zijn:

- Aard en omvang van de beheer- en exploitatie-opdracht
- De lokale mogelijkheden (realiteitswaarde)
- De wensen met betrekking tot beheer en exploitatie
- Eigenaarschap van de zwembaden

De meest voorkomende beheervormen voor zwembaden zijn:

1. Gemeentelijke beheer
2. Interne verzelfstandiging: contractmanagement
3. Externe verzelfstandiging: sportbedrijf
4. Uitbesteding aan een stichting
5. Uitbesteding aan een commerciële exploitant

Hieronder worden de belangrijkste kenmerken van de verschillende beheervormen uiteengezet.

1. Gemeentelijk beheer

- Gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie van het zwembad. Medewerkers zijn in dienst van de gemeente.
- Maximale sturingsmogelijkheden. Beleidsdoelstellingen kunnen gemakkelijk worden vertaald naar exploitatie en gebruik van het zwembad.
- Steeds minder gemeente beschouwen de exploitatie van maatschappelijke voorzieningen als zwembaden als kerntaak.
- Kenmerken:
 - Flexibel in uitwerking en fasering
 - Hoog maatschappelijk gehalte
 - Volledig risico bij de gemeente

2. Interne verzelfstandiging: contractmanagement

- Op basis van scheiding beleid en uitvoering verscherpen en verzakelijken taken en verantwoordelijkheden
- College of ambtelijke opdrachtgever sluit op basis van vastgesteld beleid uitvoeringscontract met verantwoordelijk directeur of manager
- In contract wordt vastgelegd welke middelen beschikbaar worden gesteld en welke prestaties (diensten, producten) daarvoor geleverd moeten worden
- Kenmerken:
 - Flexibel in uitwerking en fasering
 - Relatief hoog maatschappelijk gehalte
 - (Financiële) risico's blijven 'dicht' bij de gemeente
 - Discussies over vrijheden in gebondenheden (gedwongen winkelnering)
 - Vaak opmaat voor externe verzelfstandiging of uitbesteding

3. Externe verzelfstandiging: (vaak) sportbedrijf of sportservice (quasi-inbesteden)

- Op basis van scheiding beleid en uitvoering organisatorische, financiële en juridische splitsing van taken en verantwoordelijkheden
- In de regel door oprichting sportbedrijf (BV of NV) met de gemeente als enig aandeelhouder
- Relatie krijgt vorm door dienstverleningsovereenkomst waarin meerjarig afspraken worden vastgelegd over prestaties en middelen
- Kenmerken:
 - Transparante rolverdeling
 - Prestaties en continuïteit afhankelijk van kwaliteit en relatie Raad van Commissarissen en directie
 - Precaire balans commercieel en maatschappelijk
 - Exploitatierisico in essentie bij exploitant
 - (Soms) rem gewenst op expansiedrift

4. Uitbesteding aan een stichting

- Beheer en exploitatie wordt opgedragen aan (maatschappelijk) particulier initiatief

- Relatie krijgt vorm door huurovereenkomst en subsidiebeschikking waarin meerjarig afspraken worden vastgelegd over prestaties en middelen
 - Ontbreken van winstoogmerk past bij beheer en exploitatie van (maatschappelijke) sportaccommodaties zoals zwembaden
 - Kenmerken:
 - Transparante rolverdeling
 - Omvang stichting is medebepalend voor kwaliteit en continuïteit bestuur en kwaliteit management
 - Exploitatierisico in essentie bij stichting
 - Vaak moeizame relatie tussen stichting en gemeente omwille van financiën of gebrekkige communicatie (planning & control)
5. **Uitbesteding aan een commerciële exploitant**
- Beheer en exploitatie wordt opgedragen aan (commercieel) particulier initiatief, daarvan zijn er bij een grotere opdracht slechts enkele van in Nederland
 - Relatie krijgt vorm door huur- en exploitatieovereenkomst waarin meerjarig afspraken worden vastgelegd over prestaties en middelen
 - Winstoogmerk staat niet zelden op gespannen voet met beheer en exploitatie van (maatschappelijke) sportaccommodaties zoals zwembaden
 - Kenmerken:
 - Transparante contractueel vastgelegde rolverdeling
 - Inzet van landelijk ontwikkelde formules en procedures (activiteitsaanbod, personeelsbeleid, onderhoud, wet- en regelgeving)
 - Exploitatierisico meestal bij exploitant
 - Mogelijk lagere gemeentelijke bijdrage als gevolg van marktwerking (aanbesteding) of schaalvoordelen

Zwembad de Goffert wordt beheerd door een externe marktpartij, variant 5, waarbij het exploitatierisico echter niet bij de marktpartij ligt, maar bij de gemeente.

4.3. Besluit coalitie akkoord 2023-2026

In het coalitieakkoord 2023-2026 is vastgesteld dat het Goffertbad bij de huidige exploitant Sportfondsen blijft. Sportfondsen Nijmegen heeft daarbij aangegeven op dezelfde wijze te willen exploiteren zoals in voorgaande jaren het geval was, met name vanwege de onzekerheden momenteel in de markt (inflatie, energieprijzen). Voor het jaar 2023 heeft SFN een aanvraag ingediend.

Kaders en voorwaarden

Bij het aangaan van een overeenkomst die een partij het recht geeft tot exploitatie van een accommodatie tegen een vergoeding stelt de partij die de recht verleent de kaders en voorwaarden vast waaronder het recht op exploitatie wordt verleend en welke voorwaarden er zijn verbonden aan de vergoeding of subsidie die wordt verstrekt. In de huidige subsidie-overeenkomst van het Goffertbad zijn onder andere kwalitatieve en kwantitatieve eisen opgenomen over onderstaande onderwerpen opgenomen:

- Tariefafspraken voor bezoekers en verenigingen
- Indexatie van tarieven
- Openstelling voor gebruikers
- Beschikbaar stellen zwembad voor relevante doelgroepen
- Aansluiting bij Beleid gemeente Sport en Bewegen
- Keurmerk en wettelijke eisen
- Financiële verantwoording
- Klanttevredenheidsonderzoek
- Overschotten en tekorten

Sportfondsen Nijmegen hanteert een aantal abonnementen waarmee met 1 abonnement gezwommen kan worden bij de drie zwembaden die SFN exploiteert, dit biedt uiteraard voordelen aan de inwoners van Nijmegen. Dit geldt ook voor kinderen die zwemles hebben bij SFN.

Voor wat betreft de nieuwe overeenkomst die gesloten zal worden met Sportfondsen voor de exploitatie van het Goffertbad vanaf 2023 geldt dat alle zaken die de gemeente als eigenaar wenst terug te zien in de exploitatie en het beheer van haar accommodatie besproken (kunnen) worden met de exploitant. Dit varieert van de temperatuur van het badwater tot het hanteren van maatschappelijke tarieven voor doelgroepen. De exploitant vertaalt deze eisen en wensen in een subsidie/vergoeding voor het exploiteren, beheren en onderhouden van de accommodatie. De gemeente en de exploitant komen samen tot overeenstemming hoe en onder welke voorwaarden het zwembad geëxploiteerd zal worden.

5. Toekomstbestendigheid: duurzaamheid

In deze paragraaf formuleren we de (beleidsmatige) uitgangspunten voor een toekomstbestendig, duurzaam openluchtbad.

5.1. Ambities gemeente Nijmegen duurzaamheid

Ambities gemeente

Op 27 april 2011 heeft de Raad -als onderdeel van de duurzaamheidsagenda tot doel gesteld dat de gemeente in 2030 een energieneutrale organisatie is. Onderdeel van de organisatie is de gemeentelijke vastgoedportefeuille, Nijmegen aardgasvrij maken is eveneens een gemeentelijke doelstelling. Vanwege de (technische) verwevenheid van beide doelstellingen, wordt het aardgasvrij maken als integraal onderdeel beschouwd van het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed. Om te komen tot een realistische opgave ten aanzien van de verduurzaming van de vastgoedportefeuille worden onder andere de volgende uitgangspunten gehanteerd:

✓ Energievriendelijke vastgoedportefeuille

Een energievriendelijke vastgoedportefeuille definiëren wij als een portefeuille waarbij het energieverbruik van de panden zo laag als mogelijk is en op alle daarvoor bruikbare plaatsen binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille energie wordt opgewekt. Dat betekent dat daar waar mogelijk energiebesparende maatregelen worden getroffen, zoals onder andere het (na)isoleren van vloeren, gevels en daken, isolerende beglazing, ledverlichting, warmteterugwinsystemen en energiemanagement(systemen). Met betrekking tot de energieopwekking zullen voornamelijk zonnepanelen worden geplaatst op daken die technisch/constructief en vanuit cultureel-historisch oogpunt geschikt zijn. Maar op basis van toekomstige ontwikkelingen kunnen eventueel ook andere energieopwekkingssystemen, mits passend in de omgeving, worden toegepast.

✓ Kernportefeuille

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bevat 505 objecten. Panden die een bestendige rol vervullen ter ondersteuning van beleidsdoelen of tot de kerntaken van een gemeente behoren maken onderdeel uit van de kernportefeuille. Het openlucht bad de Goffert maakt deel uit van de kernportefeuille van de verduurzamingsopgave.

✓ Natuurlijke momenten

Energiebesparings- en energieopwekkingsmaatregelen zullen worden uitgevoerd op natuurlijke momenten. Er zijn verschillende natuurlijke momenten te onderscheiden. Ten eerste bij het plegen van onderhoud. Als bijvoorbeeld een gasketel is versleten, wordt deze vervangen door een duurzaam alternatief of het plaatsen van zonnepanelen én het na isoleren van een dak als de dakbedekking vervangen moet worden. Een tweede moment ontstaat bij lokale duurzaamheidsinitiatieven, zoals het aanleggen van stadsverwarming of aardwarmteprojecten in een wijk. Een derde natuurlijk moment is er als er subsidies voor duurzaamheidsmaatregelen zijn aangevraagd en ter beschikking zijn gesteld.

5.2. Rapport Duurzaamheidsmaatregelen Goffertbad

Bij de behandeling van de Toekomstvisie Nijmeegse zwembaden in september 2020 heeft het college aan de raad toegezegd onderzoek te zullen doen naar de mogelijkheden tot het treffen van duurzaamheidsmaatregelen in zwembaden Erica Terpstra en het Goffertbad. Synarchis heeft het rapport op 21 januari 2021 afgerond, het rapport is bijgevoegd als bijlage 2. Ten aanzien van het Goffertbad heeft Synarchis het volgende geconcludeerd:

Het seizoensgebonden karakter van de exploitatie betekenen een beperking van duurzaamheidsmaatregelen. Het weersafhankelijke gebruik in het seizoen geeft ook weinig mogelijkheden om organisatorische verbeteringen door te voeren. De duurzaamheidsmaatregelen zullen vooral uit energiebesparende maatregelen moeten komen. Teneinde (een deel van) de benodigde elektriciteit zelf op te kunnen wekken dient een PV-installatie aangebracht te worden. Omdat de stroomvraag van warmtepompen juist in de zomer benodigd is, kunnen de PV-panelen de benodigde stroom opleveren. De opgewekte energie wordt op deze wijze direct in de warmtepompen gebruikt. De daken van het technische gebouw zijn geschikt voor toepassing van de PV-panelen. Een constructieve toets is noodzakelijk, maar het lijkt mogelijk om 113 panelen te plaatsen. Met een vermogen van 350Wp per paneel betekent dit een jaaropbrengst van ruim 33.600 kWh en dat is ruim 10 procent van de eigen energiebehoefte.

De toepassing van een PV-installatie voor zwembad de Goffert is een realistische maatregel, hoewel de terugverdientijd bijna 16 jaar bedraagt. De investering bedraagt € 30.000,00. Daarnaast is een constructieve toets van het dak van de technische ruimte nodig. Het levert wel een substantiële bijdrage aan duurzaamheid omdat het een deel van de eigen energie opwekt.

Omschrijving	Investering	Besparing/jaar	Extra onderhoud	TVT
Toepassen van een PV-installatie	€ 27.500	€ 1.868	€ 200	16,5 jaar
Begeleiding en coördinatie (10%)	€ 2.750			
Totaal	€ 30.250	€ 1.868	€ 200	18,2 jaar

Tabel 11, Investering en terugverdientijd Hernieuwbare Energie Goffertbad

5.3 Conclusie

Duurzame energie opwekken is onderdeel van het coalitieakkoord 2023-2026. Daarbij is aangegeven dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft door het energieverbruik zoveel mogelijk te beperken en voor zover mogelijk maximale opwekking van duurzame energie te realiseren. Op logische momenten worden aanpassingen en verbeteringen uitgevoerd om de gestelde doelen te realiseren. Uiteraard zijn deze uitgangspunten ook van toepassing op het Goffertbad. De kosten die hiermee zijn gemoeid, worden gedekt uit de financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn in de stadsbegroting.

6. Toekomstbestendigheid: Inclusiviteit

In deze paragraaf verkennen we in hoeverre zwembad de Goffert voldoet aan de hedendaagse normen van inclusiviteit en integrale toegankelijkheid.

6.1 Onderzoek zelfregiecentrum Nijmegen

Op 31 maart 2022 hebben twee medewerkers van het Zelfregiecentrum op verzoek van de gemeente Nijmegen een bezoek gebracht aan het Goffertbad om de integrale toegankelijkheid te toetsen. Het Zelfregiecentrum Nijmegen komt op voor de belangen van mensen met een (fysieke, psychische of verstandelijke) beperking en iedereen die een steuntje in de rug kan gebruiken. Naast belangenbehartiging kan men er terecht voor advies, training en coaching. Ook houdt het Zelfregiecentrum een database bij met informatie over de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van gebouwen in Nijmegen.

Bij het bezoek zijn de baden, paden, ruimtes en faciliteiten van het Goffertbad bekeken en getoetst. Bij het rapport is als bijlage 3 een verslag opgenomen. Het zwembad is over het algemeen redelijk goed toegankelijk. Quote van het Zelfregiecentrum: *‘Over het algemeen was het in orde. Er zijn altijd dingetjes die beter kunnen. Maar het is ook de vraag hoeveel geld je erin wilt en moet steken voor de paar maanden dat het bad open is.’*

De toegankelijkheid van zwembad de Goffert wordt opgenomen in de database van het Zelfregiecentrum, zodat bezoekers zelf (vooraf) kunnen zien wat het zwembad biedt aan mogelijkheden voor mensen met een beperking en waar zij eventueel rekening mee moeten houden. De specifieke (aandachts)punten uit het onderzoek worden meegenomen met de actualisering van het Meerjarenonderhoudsplan 2020-2029 en waar mogelijk worden de veelal kleine verbeterpunten doorgevoerd.

6.2 Conclusie

De integrale toegankelijkheid van zwembad de Goffert is redelijk goed te noemen en op het niveau dat past bij een buitenbad. Kleine verbeteringen zijn mogelijk en worden meegenomen in het actualiseren en vaststellen van het Meerjarenonderhoudsplan 2020 – 2029. Op dit moment zijn er geen grote aanpassingen vereist.

7. Participatie onderzoek

In verband met de nadere uitwerking van de toekomstvisie voor het bad wil de gemeente Nijmegen, vanuit de rol van eigenaar, graag weten hoe bezoekers het Goffertbad ervaren. Er is een peiling uitgezet, in samenwerking met de afdeling Onderzoek en Statistiek, onder gebruikers en bezoekers, om zo meer te weten te komen over wat zij als positief zien aan het bad en wat zij zien als verbeterpunten. Ook zijn vragen gesteld over hoe vaak bijvoorbeeld het bad door bezoekers gebruikt wordt en van welke voorzieningen zij gebruik maken. De resultaten uit de vragenlijst worden gebruikt om het Goffertbad verder te ontwikkelen, zodat er ook in de toekomst nog prettig gezwommen kan worden. De antwoorden uit de vragenlijst zijn anoniem verwerkt en worden vertrouwelijk behandeld.

De peiling bestond uit een aantal onderdelen:

- vragenlijst bezoekers, verspreid via verschillende kanalen (abbonementhouders, Seniorenraad, vrijwilligers van de Goffert, meerdere verenigingen, de Regenboograad, leerlingen van het Rijks College)
- vragenlijst medewerkers Goffertbad en vrijwilligers Goffertbad (Vrienden van de Goffert)
- gesprek met zwem- en waterpolovereniging Hydrofiel

In totaal hebben 398 mensen deelgenomen aan de peiling en hun mening en tevredenheid kunnen uiten over het Goffertbad, de voorzieningen van het Goffertbad, positieve zaken aan het bad en verbeterpunten. In het algemeen zijn de tevredenheidscijfers die bezoekers en gebruikers aan het bad en de diverse voorzieningen hebben gegeven positief, variërend van een 8.5 voor het 50-meterbad tot een 7.0 voor de horeca. Daarnaast zien we een aantal verbeterpunten. De resultaten van de peiling zijn gedeeld met de huidige exploitant, en de reactie op de peiling is toegevoegd aan het rapport.

Op basis van de resultaten uit de peiling is een SWOT analyse opgesteld die de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van het Goffertbad weergeeft.

Sterkten

- Geliefd bad onder de huidige bezoekers
- Een bad met veel geschiedenis en nostalgie
- Goede ligging, fijne voorziening in en rondom de wijk
- Een groot buitenbad, zowel voor recreatie als voor sportbeoefening en gezondheid
- Het bad is ruim opgezet en mooi groen
- Het is een ontmoetingsplek met voor velen een prettige sfeer

Zwaktes

- De openingstijden: er is behoefte aan ruimere openingstijden
- Het (te) koude zwemwater, vooral in het begin van het seizoen
- Te weinig en niet altijd werkend en schoon sanitair, zeker op drukke momenten
- Verouderde horeca
- Ophoping bij drukte

Kansen

- Organiseren activiteiten, zoals aquarobics of zwemlessen
- Sporttoestellen, zoals calisthenics of een klimband (boven het water)
- Meer online klantcontact: verbetering website en communicatie via verschillende media
- Beter onderhoud van het gehele zwembad en modernisering faciliteiten
- Makkelijkere entree tot de baden zelf voor bezoekers met een beperking
- Meer schaduwplekken/parasols
- Meer zitgelegenheden (om te huren)
- Meer afschutting voor spullen bij regen
- Een goede klok bij het 50 meter bad
- Combinatie abonnementen voor meerdere zwembaden
- Grotere fietsenstalling

Bedreigingen

- De groep vaste gasten wordt (volgens een aantal deelnemers) steeds ouder: meer werken aan klantenbinding en het werven van nieuwe, jonge zwemmers
- Entreprijs: betaalbaar houden voor iedereen
- Niet iedereen ervaart het bad als sociaal. Er zijn ook geluiden van een grimmige sfeer en pesterijen.

De inzichten uit de peiling zullen worden gebruikt om zwembad de Goffert ook in de toekomst een prettige en waardevolle voorziening te laten zijn voor de bezoekers. De verbeterpunten zijn gedeeld met de huidige exploitant en zullen ook worden gedeeld met toekomstige exploitanten. Daarnaast worden de verbeterpunten meegenomen in het Meerjarenonderhoudsplan 2020-2029. Het rapport bijgevoegd als bijlage 4.